

Lengyel Fórum Békéscsabán

2013. október 25-26-án az Országos Lengyel Önkormányzat a 2014-es választásokkal kapcsolatos megbeszélésre hívta össze a Lengyel Önkormányzatok vezetőit Békéscsabára.

A megjelenteket Leszko Malgorzata, a Békéscsabai Lengyel Önkormányzat elnöke köszöntötte és kívánt jó tanácskozást.

Dr. Csúcs Lászlóné nyitó előadásában a magyarországi lengyelek helyzetével foglalkozott, illetve ismertette a 2010-es választások óta végzett munkát. Elmondta, hogy vannak szép eredmények – pl. a lengyel katonai sírok ápolása, a Derenki emlékhely fenntartása, a Szent László napi ünnepek – de ugyan akkor gondok is. Az időközben elfogadott Nemzetiségi törvény előírása szerint az Országos Önkormányzatnak hivatalt kellett létrehozni, nőtt a foglalkoztatottság, kevés a szabadon felhasználható pénzkeret. Takarékos gazdálkodással sikerült az éves feladatokat teljesíteni és bizakodással tekint a jövő évi lengyel önkormányzati választások elé.

A 2011-es népszámlálásról Straszewski Andrzej elmondta, hogy csak utólag nyilvánították a 2014-es választások adatbázisává. Az új jogszabály előírja, hogy csak azon településeken lehet majd jövőre nemzetiségi önkormányzatokat alapítani, ahol az adott nemzetiség létszáma a 2011-es népszámláláskor elérte a 30 főt. Ennek következtében több olyan településen szűnik meg a lengyel önkormányzat, ahol ennek nagy hagyománya volt (pl. Sárvár). A népszámlálás pozitív eredményei: nőtt a lengyel nemzetiségűek vállalkozó száma, így több önkormányzat alakítható; a lengyel nemzetiségi iskolai végzettsége a legmagasabb a 13 magyarországi nemzetiség között; a lengyelek foglalkoztatottsága 50%-os. Negatívumok: öregszik a lengyelség, nincs utánpótlás, több mint a felük Budapesten él.

Dr. Latorcai Csaba, a Nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár a nemzetiségi törvény főbb változásait, illetve az állami segítségnyújtás lehetőségeit ismertette a nemzetiségi választáshoz.

Dr. Péteri Attila a Nemzeti Választási Iroda munkatársa a 2014. évi önkormányzati választások menetéről beszélt. Elmondta, hogy 2014 januárjában a nemzetiségi tájékoztatót és regisztrációs lapot kapnak. Csak az vehet részt a nemzetiségi választáson, aki ezt kitölti és leadja. A leadott regisztrációk alapján kampánypénz jár. A nemzetiségi választásokon minden állam polgára szavazhat, aki magyarországi lakcímbeljelentéssel rendelkezik (tehát aki pl. „csak” lengyel állampolgár, az is). A nemzetiségi közűl reális esélye parlamenti képviselő választásra a cigányoknak, németeknek és a szlovákoknak van. A többi szószólót választhat. A parlamenti képviselőkre és a szószólókra a jelölteket az országos önkormányzatok állítják. Független jelölt a nemzetiségeknél nincs. A jelölteknek ajánlásokat kell gyűjteniük az induláshoz. A nemzetiségi önkormányzati választáskor – külön-külön lapom - egyszerre kell szavazni minden szintre (helyi, területi, országos). Ezek a legfontosabbak talán, de 2014. január 1 után ismertetési kampány indul a választási iroda részéről ezen szabályok jobb megismerése érdekében.

Dr. Magicz András az Alapvető Biztosok Hivatalának főosztályvezetője észrevételeit osztotta meg velünk a nemzetiségeket érintő választási törvényről. Milyen lesz a nemzetiségi parlamenti képviselő súlya a parlamentben? Hogyan fogadják majd őket az egyéni országgyűlési képviselők, akiket sokkal nagyobb szavazattal választanak meg? A szószólónak semmilyen jogköre nincs. Elég lett volna választás nélkül pl. a nemzetiségek országos elnökeit delegálni erre a posztra. Az a regisztrált magyar állampolgár, aki bejelentkezik a nemzetiségek parlamenti választására, nem szavazhat a magyar

pártlistára. Egyszerre, csak egy listás parlamenti szavazatot lehet leadni (a nemzetiségre, vagy a pártlistára). A választásig már a törvény módosítása nem valószínű, majd a választás után a tapasztalatok leszűrésekor a pártok kezdeményezésére történhet változtatás benne.

A fórum végén az elnök asszony összegezte a tapasztalatokat, majd kijelentette, hogy már a jövő hónaptól elkezdik a tagság tájékoztatását, hogy kellő időben regisztráljanak és minél több helyen alakuljon lengyel önkormányzat. Ott kell nagyobb figyelmet fordítani erre, ahol meg van a 30 fő, hogy legyenek jelöltek és beinduljon a választási felkészülés.

Szombaton délelőtt a részt vevők kilátogattak a XVII. Békéscsabai kolbászfesztivál helyszínére és szemügyre vették a helyi lengyel csapat tevékenységét. Ügyesen töltötték a kolbászt, a későbbi kóstolón az is kiderült, hogy értenek az ízesítéshez is!

Fekete Dénes